

ongelukkig hoopje van ongeveer 15 geweren. En toch was het voor de wehr zo gemakkelijk geweest hun eigen wapens op een hoop te gooien en die te fotografeeren. Op een andere foto staat een kanon van betrekkelijk korte afstand Floridsdorf te beschieten. Als daar veel machinegeweren waren geweest, zouden ze daar niet staan en zeker stond er dan geen fotograaf naast. Dat moderne huizen, en zeker groote huiskazernes van gewapend beton worden opgetrokken en dat ze betonnen kelders hebben, wisten we al voordat de "opstand" was uitgebroken. We willen niet al te veel papier aan deze zaak verspillen. Merkwaardig is alleen nog een artikel in het avondblad van 19 Februari, waarin Nypels o.a. vertelt, dat de "socialisten" hun wapens zoo goed verstopt hebben, dat het grootste deel wel nooit zal worden gevonden.

Handchrift.

Dit artikel werd nog in Februari, vlak na de gebeurtenissen in Oostenrijk, geschreven. Sindsdien weten we al weer meer, zoodat we op het oogenblik verschillende dingen anders geschreven of geformuleerd zouden hebben. Waarschijnlijk komen we binnenkort nog wel op een en ander terug. Dit artikel zou eerst als derde nummer in Februari zijn verschenen; door moeilijkheden van technische aard komt het nu eerst.

Aan de lezers.

Het administratieve, voorkomend op vorige nummers van de P.I.C., is thans komen te vervallen.

We hebben nu besloten de administratie geheel te reorganiseeren. De distributie zal voortaan zo veel mogelijk plantaelijk geregeld worden.

Met het binnenkomen van steun ging het de laatste tijd niet zooals het moest, wat o.a. daaruit voortkwam, dat velen niet in staat waren, een bedrag ineens over te maken. Waar mogelijk zullen we de lezers voortaan steunbonnen aanbieden. Gelden buiten deze bonnen om blijven we op de oude manier verantwoord.

P. I. C.

PERSDIENST VAN DE GROEP VAN
INTERNATIONALE COMMUNISTEN

Deze persdienst verschijnt minstens éénmaal per maand.
Stuur ons uw vrijwillige bijdrage.

DOELSTELLING:

De ontwikkeling van het kapitalisme voert tot steeds groter werkeloosheid en tekort aan levensmiddelen. De ontwikkeling van het productieve vermogen van de mensheid leidt tot een steeds groter tekort aan levensmiddelen. De ontwikkeling van het kapitalisme voert tot steeds groter werkeloosheid en tekort aan levensmiddelen. De ontwikkeling van het productieve vermogen van de mensheid leidt tot een steeds groter tekort aan levensmiddelen.

van bestaan dwingen de arbeidersklasse den strijd voor de communistische productiewijze aan te binden. De groepen van Internationale Communisten werken de arbeiders in den strijd op, het beheer en de leiding van productie en distributie volgens algemeen geldende, maatschappelijke regels. ZELF ter hand te nemen, om DE ASSOCIATIE VAN VRIJE EN GELIJKE PRODUCTCENTEN te verwesenlijken. De groepen van Internationale

nale Communisten zien den wezenlijken vooruitgang der arbeidersbeweging in de ontwikkeling van het zelfbewustzijn der arbeiders. Daarom plaatsen ze zich tegenover de leiderspartijen van de parlementaire partijen en van de vakbeweging en stellen de leiderspartijen tegenover de arbeiders. ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN! DE PRODUCTIE IN HANDE VAN DE BEDRIJFSORGANISATIES!

ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN!
DE PRODUCTIE IN HANDE VAN DE BEDRIJFSORGANISATIES!

Zevende Jaargang No: 4.
Maart 1934

No: 1.

DE INTELLIEKTUELE MIDDENSTAND.

Er is aan de tegenwoordig opkomende fascistische of nationaalsocialistische beweging nog een kant, die de aandacht verdient, n.l. haar karakter als beweging van de intellektuelen.

De intellektuelen, de z.g. nieuwe middenstand, de klasse van beamten, tusschenpersonen in het grootkapitalisme, zijn van een heel ander karakter dan de oude middenstand der zelfstandige kleine bedrijven. De oude middenstand is een ondergaande klasse; zij vinden allerlei nieuwe kleine bedrijven steeds weer een voedingsbodem in de kapitalistische wereld, en blijven winkeltjes en reparatiebedrijven bestaan - toch ligt de bloeitijd van deze klasse in het verleden, kijkt ze achteruit, en vermindert haar maatschappelijke beteekenis.

De intellektuelen daarentegen zijn een nieuwe klasse, die vooruitkijkt, en die door de ontwikkeling van het kapitalisme steeds aan beteekenis toeneemt; een klasse die groeit, en die zichzelf voelt groeien in maatschappelijke beteekenis. Daarom is het van de arbeidersklasse van belang, hier aandacht aan te geven.

Naar hun economische positie zijn de intellektuelen met de best betaalde vakarbeiders te vergelijken; door verwantschap en afkomst hangen ze met de bourgeoisie samen, en haar hoogste rangen gaan ook in de bourgeoisie over; vormen ze een eigen klasse tusschen de twee anderen in, die naar geen van beide kanten scherp begrensd is. In haar berust de geestelijke leiding van het productieproces, en ook in de politieke leiding zijn zij veelal de deskundige vaklui, die het werk voor de bourgeoisie doen. Zij zijn de gestudeerden, de hoerretici, de specialisten van de geestelijke arbeid. En naarmate de kapitalistische bedrijven nussachtiger worden, hun verbanding en organisatie veelzijdiger, de toepassing van wetenschap op de techniek ruimer wordt, neemt de beteekenis van hun werk voor de maatschappij toe.

Er is een tijd geweest toen het scheen alsof de opkomende arbeidersbeweging deze intellektuelen met zich mee zou slepen.

*Thun zijn voorke: kap. niet, welkij eerste, geestelike leids
geestelike, oer een bepaalde kracht; kap. slechts eenigzins
en geestelike; overbodig.*

- 2 -

Zij erkenden hoe juist de kritiek op het kapitalisme was, zij zagen en voelden zijn misstanden, zij zagen ook de jonge geestdrift van het opkomende socialisme en kommunisme. Het revolutionaire idealisme van de proletarische voorhoede trok een aantal van hen tot zich, die sympathiseerden, of in nog kleiner aantal zich aansloten en medestrijders werden in de arbeidersbeweging. Het grootste deel bleef natuurlijk vooreerst aan de kapitalistische meesters gehecht, afzijdig, alleen werkende in het vak, en om persoonlijk voortuit te komen. Maar toen kwam er een lange bloeitijd van het kapitaal, met een geweldige toename van de rijkdom, van het kapitaal, van de techniek, van de wetenschap. En de arbeidersbeweging wierp zich op niets dan hervormingen, werd praktisch en verloor het revolutionaire idealisme, dat haar tot iets groots en moois maakte, dat ook buitenstaanders kon aantrekken. Zij verloor alle innerlijke kracht, en nu, nu het kapitalisme in een zoo lange en zware crisis ligt als nooit te voren, nu is de arbeidersklasse te zwak, om de macht te veroveren.

Nu komt er een zelfstandige beweging in de intellektuele middenklasse. Zij zien de teekenen van ontbinding van het kapitalisme; zij zien en voelen aan den lijve de zware crisis, en voelen iets van de konflikten die daaruit kunnen opkomen; ze zien duidelijk, dat het kapitalisme geen onbegrensde toekomst voor zich heeft. Juist omdat zij zich als geestelijke leiders voelen, die het denken als specialiteit in pacht menen te hebben, moet dit sterk op hen werken. Zij zijn de technici, die de produktie tot steeds grooter volkomenheid brengen - en door krachten buiten hen om zakt de heele produktie in elkaar. Zij zien dus heel goed de droevige ontoereikendheid van het gewone kapitalisme, enerzijds de hersenloze anarchie der produktie, die ook hun broodeloosheid en verarming brengt, anderzijds de verspilling van arbeidskracht in onproductief gepruts en achterlijke techniek. Zij wenschen orde, organisatie, produktiviteit, verstand in het maatschappelijk arbeidsproces. Zij voelen zichzelf als de geestelijke elite, de menschen met hersenen, die het weten en die in staat zijn, en bestemd zijn, om door doelmatige leiding de produktie te regelen en daarbij enorm te vergroeten. Het uit Amerika gekomen woord "technokratie", de heerschappij der technische vakmenschen over de produktie, drukt hun ideaal uit. Tot een volledige organisatie, door een centrale, algemeene leiding, die aan de afzonderlijke kapitalisten de macht ontnemt naar willekeur te handelen, wordt dit in een staats-socialistische ordening.

Hoe staat dit natuurlijke klassedoel van de intellektuele middenklasse ten opzichte van kapitalisten en arbeiders? Zij wil de kapitalisten niet onteigenen of van hun winsten berooven. Integendeel wil zij, door de dozzinnige vernieling en verspilling van de domme kapitalisten op te heffen, de winsten veel grooter maken. Zij wil de uitbuiting van de arbeiders laten bestaan, maar de anarchie van de produktie opheffen. Natuurlijk is dit ook in het belang der arbeiders: door de grootere produktiviteit van de arbeid kunnen de loonen hooger, kunnen de behoeften meer bevredigd worden, hoewel toch tegelijk een hooger overschot voor het kapitaal mogelijk is. En dat is weer in het belang der bourgeoisie, want daardoor worden behalve crisis en gebrek, ook hongeroproer en revolutionaire uitbarsting der massa's voorkomen. Het is dus bedoeld als socialisme, socialistische ordening, maar niet een socialisme dóór de

*+ Een deel
grootte, macht
zelfverhooven
Nationale
ideologie.*

- 3 -

arbeiders. Omgekeerd, doorde kennis en het inzicht van deze geestelijke leiders wordt vóór de arbeiders de wereld beter gemaakt. Niet een democratisch socialisme; want van democratie, die de macht in de handen der onwetende arbeidersmassa's zou leggen, kan hierbij geen sprake zijn. De intellektuelen voelen zich als de uitverkoren minderheid van geestelijke leiders onder wie de bekwaamste, door zijn bekwaamheid, bovenaan komt; de arbeidersklasse mag niet meenen zich zelf te kunnen regeeren.

Indertijd konden socialistische arbeiders, omdat zij de produktie, de arbeid als werelddeensheid zagen, internationaal zijn. Het socialisme van de intellektuelen, als organisatie van geestelijke leiding, van intellekt, heeft een nationale omgrenzing noodig, en kan alleen nationaal zijn. Het begin van deze bewustwording der intellektuele middenklasse, haar optreden als klasse voltrok zich in de nationaal-socialistische beweging in Duitschland, en evenzeer in Nederland en in andere landen.

Het vloeit natuurlijk samen met de andere oorsprongen en bronnen van die beweging. In Duitschland zijn de hoogeschoolen, de intellektuelen, de studenten de stouppilaren en onvermoeidste helpers van de Hitlerpropaganda geweest. En men kan zeggen, dat deze klassebeweging der intellektuelen zoo groote innerlijke kracht had, dat zij zelfs de massa van de arbeiders, het jongere geslacht, met zich meesleurt. Dit kon natuurlijk alleen, omdat de eigen klassebeweging der arbeiders innerlijk zoo voos en ontaard was, dat de jonge arbeiders zich geen eigen klassestandpunt bewust waren. Daarom sloeten zij zich aan bij propaganda en doel van het nationaal-socialisme: ordening, opheffing der partijen, gelijksoortig van alle klassen, de staat zoo almachtig maken, dat zij de taak van ordening der produktie kan aanvaatten.

Zal dat kunnen slagen? Het zal van de machtsverhoudingen afhangen, en hoe zich die ontwikkelen. Het kapitaal is overal in deze landen nog zoo sterk, dat de ordening niet verder zal gaan, dan het grootkapitaal in zijn eigen belang toelaatbaar acht. Vermoedelijk is dat niet heel ver. Het kapitaal heeft de eerste helft van het doel, het neerwerpen van de democratie en het machteloos maken van de oude arbeidersbeweging, aanlokkelijk genoeg gevonden, om daaraan flink mee te helpen. Of het daaraan verstandig doet of zal doen - b.v. hier in Nederland - hebben wij niet te beoordeelen. Wij weten heel goed, dat het praten in het parlement, in nog zoo erg "opruiende" taal, voor het kapitaal verkomen ongevaarlijk is, en eerder nog als veiligheidsklep werkt. Vindt het Nederlandsche kapitaal dit echter zoo onaangenaam en lastig, dat het liever een toenemende ontevredenheid, die zich niet uiten kan, wil risiceren, en zou het daarom hier de opkomst van een nationaal-socialistische beweging steunen: het moet dit zelf weten.

Zeker is dit een: een macht tegenover het kapitaal zou een intellektuele beweging, ook als zij onbewuste arbeidersmassa's en kleine burgers weet mee te slepen, niet zijn. Zij kan een macht slechts worden door steun van groote deelen van het kapitaal. En dan kan zij haar klasseideaal slechts zover doorzetten, als het kapitaal dit goedvindt.

Anders zal het zijn als in de toekomst, mede door de uitwerkingen van het nationaal-socialisme, de arbeidersklasse zich tot nieuwe krachtige strijd verheft. Als dan de kans groot wordt, dat haar macht zoo groeit, dat zij het kapitalisme neerwerpt, dan zullen de intellektuelen zich bij haar voegen, als middel voor haar eigen doel, en trachten als resultaat der beweging tot een georganiseerd staatsocialisme te komen. Dit is dan de laatste uitweg voor het kapitalisme.

Dan zal in de strijd voor het kommunisme de strijd om de leiding der produktie door de intellektuelen oon van de vormen zijn.

*Tek. n. 1.3. 1934. eerste ruwe
ontwerp van
een klaar
soc. progr.*

Parlementarisme en Democratie.

Het parlement als politieke structuur is parallel gegaan met het beginsel der vrije bedrijfsuitoefening en vrije concurrentie in het economische leven. De liberale theorie van het "vrije spel der door het eigenbelang gerichte maatschappelijke krachten" vond ook in de politieke, juridische en ideologische sfeer een gelijke weerspiegeling.

De overbrugging van de interne belangentegenstellingen der bezittenden was wel de oorspronkelijke functie van het parlement.

In bijna alle parlementair geregeerde landen was het stemrecht aanvankelijk aan de niet-bezitters onthouden, terwijl de bezitters naar gelang van de grootte van hun vermogen een enkel, dubbel of veelvoudig stemrecht genoten. Van vrouwenkiesrecht was geen sprake; immers de man was het juridische en reële hoofd van het kleinburgerlijk bedrijf. In deze maatschappij van vele kleine bezittenden was er voor de oplossing van vraagstukken en conflicten, die de heele burgerklasse aangingen, geen andere mogelijkheid dan het overlaten van de beslissing aan "de helft plus één". De machtsverhoudingen in het bedrijfsleven waren zoo onoverzichtelijk en chaotisch, dat parlementaire stemming het enige middel was om tot een optelsom van de werkelijke machtsverhoudingen te komen. Zoo zien we het parlementarisme dus in oorsprong als de uitdrukking van de overbrugging der interne belangentegenstellingen der burgerklasse, als de "volksheerschappij" onder volkomen voorbijzien van de arbeidersbevolking.

Maar dat de loonarbeiders politiek uitgeschakeld konden worden, was slechts mogelijk omdat hun maatschappelijke rol nog in het niet zonk bij de maatschappelijke functie der nog geheel met hun bedrijf vergroeiende bezitters. Het numeriek kleine, maatschappelijk niet zoo belangrijke, in talloze kleine bedrijven versplinterde, politiek en ideologisch onmondige proletariaat was een factor van geen betekenis, waarmee de "burgers" geen rekening hoefden te houden. In deze arbeidersklasse ontbrak nog bijna alle klasseverband.

Echter de ontwikkeling der maatschappij vloecht dit klasseverband, de toenemende concentratie van het kapitaal moest het proletariaat noodwendig sterker maken, het werd numeriek groter, minder versplinterd, maatschappelijk belangrijker, politiek en ideologisch bewuster. De sociaal-democratie werd de uitdrukking van zijn groeiend klassebewustzijn.

De vakbeweging werd het orgaan in de nieuwe klassenstrijd. Vorm en inhoud van deze beweging werden noodwendig door de productieverhoudingen bepaald. Partij en vakbond waren in het licht der toenmalige productieverhoudingen de "natuurlijke" organisaties van het proletariaat.

Vanzelf ontwikkelden zij zich zooda ze waren, omdat alleen dit aan de reële verhoudingen aansloot.

De ontwikkeling van de sociaal-democratische partijen heeft het parlementaire stelsel een nieuwe inhoud gegeven. De ontwikkeling van het kapitalisme had de arbeiders K.L.A.S.S.E. geschapen. Ondanks het verzet der bourgeoisie moest haar groeiende maatschappelijke rol noodwendig de stuwkracht zijn, die haar tot een factor maakte, waarmee men politiek rekening moest houden. Na wel een zware, maar toch niet met de volle kracht der bourgeoisie gevoerde strijd, ja in verbond met kleine burgerij en gesteund door vooruitstrevende deelen van de bourgeoisie, werd het algemeene en gelijke kiesrecht, werd de democratie over-

Dit beteekende dat het parlement tevens en nu voornamelijk tot orgaan voor de overbrugging der klassetegenstellingen was geworden.

Het diende om de arbeiders in staat te stellen binnen het kapitalisme hun belangen mee te laten deelnemen in de algemeene belangenstrijd, en hen zoo in te bouwen in het kapitalistisch geheel. De sociaal-democratie maakte de arbeiders zoo tot een organisch deel van de burgerlijke staat en maatschappij, zooda de vakbeweging ze in de kapitalistische productie inlijfde.

Naarmate de betekenis van het parlementarisme als domper op de klassenstrijd groeide, nam haar betekenis als regulator der burgerlijke belangentegenstellingen af. Wel bleef zij deze behouden, maar in 't algemeen kunnen we nu wel zeggen, dat deze belangentegenstellingen niet meer in het parlement, maar in de bureau's van de groote trusts worden uitgevochten.

Zeer zeker heeft in de na-oorlogse Duitsche democratie de functie van overbrugging der klassetegenstellingen volkomen op de voorgrond gestaan. De Duitsche republiek is ten slotte geboren ter onderdrukking van de hoog opblazende klassenstrijd, die de kapitalistische samenleving in Duitschland dreigde te vernietigen.

De democratie was een voortreffelijk middel, enerzijds om de arbeidersklasse verdoold te houden, anderzijds om hen, hun belangstelling, hun politieke energie te binden aan de burgerlijke staat, om te voorkomen dat ook in de politieke sfeer zulk een vorvrevonding ontstond in de verhouding van bourgeoisie en proletariaat, als in het ~~zwaarste~~ economische leven.

Tengevolge van de noodzakelijk geworden, steeds zwaarder druk op de massa's bleef de democratie ten slotte echter niet meer in staat de klassetegenstellingen te overbruggen en wist zij zich slechts middels het noodverordeningensysteem in stand te houden. In werkelijkheid werd Duitschland zooda "autoritair" bestuurd, in werkelijkheid was de democratie dood. Een in Duitschland zwakke traditie hield slechts nog haar vormen in stand.

De ingetreden fase van het kapitalisme had dus niets meer aan de democratie, noch voor zijn interne belangenstellingen, noch als domper op de klasse tegenstellingen.

Bezien we thans nog enkele andere facetten der democratie. Het beginsel van het vrije spel der maatschappelijke krachten had als laatste consequentie: vrijheid van vereniging en vergadering, vrijheid van drukpers en meningsuiting. Zij behoorden tot de z.g. grondrechten, die door de fransche revolutie in de "verklaring van de rechten van de mensch en burger" tot eeuwig-onvervreembare menschenrechten geproclameerd waren. Het waren de schitterenste stralen van de ster van het democratische ideaal. Met stroomen van haar beste bloed heeft de menschheid deze rechten betaald.

Maar ook hier geldt: vrije propaganda en vrije voorlichting, vrije meeningstrijd waren in die maatschappij van vele kleine bezittenden een noodzakelijkheid. Het bedrijfsleven had ze nodig om lijn te brengen in zijn vaak verwarde belangentendenzen; ze waren een onontkoombare consequentie van parlementair werken. En tenslotte: de ontplooiing der natuurwetenschappen, die toeh mee tot de historische taak van het kapitalisme behoorde, kon er niet buiten.

En ook: afgezien van het directe, bewuste belang der jonge burgerlijke maatschappij, vormden deze rechten een ideologisch geheel met het kompleks van beginselen en idealen der fransche revolutie, waren zij van nature vergroeid met de bewegingswetten van het jonge kapitalisme.

Thans echter zijn vrijheid van vereniging en vergadering, van drukpers en meeningeverkeer voor de ontplooiing der maatschappelijke krachten binnen het kapitalisme onbruikbaar geworden. De bourgeoisie heeft het niet meer nodig in buiten het bedrijfsleven staande organisaties en partijen haar belangen te bepleiten en te bediscussieeren. Het heele kapitalistische bedrijfsleven is zoozeer tot een organisch geheel vergroeid, dat zij haar onderlinge kwesties niet door middel van partijen en krantenstrijd hoeft te regelen. De organisaties van het brustkapitaal hebben deze taak op hun schouders genomen. De geestelijke vrijheid wordt thans meer en meer een gevaar voor de kapitalistische samenleving.

Tot slot en enkel woord over de z.g. scheiding der machten, het beginsel van de zoo groot mogelijke onderlinge onafhankelijkheid van wetgevende, uitvoerende en rechtsprekende macht. Ook dit hangt samen met de behoefte van de chaotische, niet tot een betrekkelijk geheel gegroeide jongkapitalistische maatschappij aan objectieve, boven het bedrijfsleven staande algemeene organen, die buiten het gewoel der verwarde tegenstellingen stonden.

Maar de ontplooiing van het kapitalisme, de toenemende samenhang en onderlinge onafhankelijkheid van het bedrijfsleven, heeft de scheiding der machten meer en meer tot een vorm zonder inhoud gemaakt.

Zoo zien we de democratie tenslotte met leegte handen in de huidige, hoog ontwikkelde kapitalistische samenleving staan. En voor wie niets meer te geven heeft, staat de doodkist al klaar.

Samenvattend: De huidige maatschappelijke structuur wordt overwegend beheerscht door het trust- en monopoliekapitaal. De democratie, immers de politieke structuur van een jong-kapitalistische maatschappij van vele kleinere bezitters, is niet opgewassen tegen de huidige situatie. Zij is onbruikbaar voor de overbrugging van de interne belangen tegenstellingen der bourgeoisie. In de thans heerschende crisis is zij in Duitsland en andere landen ook onbruikbaar geworden voor het overbruggen van de klasse tegenstellingen, daar zij de arbeidersmassa's niet meer aan het staatsleven weet te binden. De geestelijke vrijheid begint de kapitalistische samenleving met verscheuring te bedreigen. Daarom wordt de maatschappij meer en meer rijp voor het nationaal-socialisme. Zijn beginselen en idealen zijn aan de saheet der maatschappij ontsprongen en moeten daarom noodwendig naar de overwinning sterven. Omdat de democratie heeft uitgediend en in ontbinding verkeert, omdat er geen gezonde arbeidersbeweging is, die reële perspectieven tot de kapitalistische wereld heen ontluiken kan, omdat de tijd zwanger is van het nationaal-socialisme, dat nieuwe perspectieven biedt in het kapitalisme ontsluit, daarom werd ook het proletariaat meegeleid in de onderstroom der kapitalistische ontwikkeling.

EEN PRAATJE OVER GELD.

De economische noodzakelijkheid van geld.

De val van het pond sterling, de experimenten met de Amerikaanse dollar hebben het vraagstuk van het geld weer eens in het middelpunt van de belangstelling geplaatst. Deze belangstelling uit zich niet slechts in het beschouwen van wat andere landen op dit gebied verrichten, maar ook in Nederland wordt door bepaalde belangengroepen op een devaluatie (waardevermindering) van de gulden aangedrongen. Om een begrip van de betekenis van deze dingen te krijgen is het in de eerste plaats nodig te weten wat geld is en welke maatschappelijke functie het verricht.

De basis van ons huidige maatschappelijk stelsel is de wisselproductie. Een van deze waren is o.a. het geld. Geld heeft als waar een zeer bijzondere eigenschap, het kan direct tegen alle andere waren worden geruild. Is men in het bezit van geld, dan kan men hiervoor alles kopen of beter gezegd tegen elke andere waar omruilen. Dit kan niet van de andere waren worden gezegd. Deze moeten eerst worden geruild tegen geld en kunnen daarna pas omgezet worden in andere waren. De grondslag waarop deze ruilen geschieden is de maatschappelijk noodzakelijke arbeidstijd die de waren bevatten. Bevat een warensort, hetzij van hout, ijzer of van welke soort stof dan ook b.v. 100 uren maatschappelijk noodzakelijke arbeidstijd, dan kan deze waar omgeruild worden tegen een andere warensort, die een gelijke hoeveelheid maatschappelijk noodzakelijke arbeidstijd bevat.

Het goud, de basis van het geld wezen, bevat evenals alle andere waren een bepaalde hoeveelheid maatschappelijk noodzakelijke arbeidstijd.

Omdat goud de functie vervult van geld (d.w.z. alle andere waren worden in haar uitgedrukt) is het de waardemaat van alle andere waren. Indien dus een bepaalde waar 100 uren maatschappelijk noodzakelijke arbeidstijd bevat kan dit worden geruild tegen een hoeveelheid goud, dat hetzelfde aantal uren maatschappelijk noodzakelijke arbeidstijd bevat. In de dagelijksche praktijk komt dit niet zoo duidelijk naar voren. Men spreekt dan van de prijs van de waren. Een bepaalde waar kost zoo- en zoveel gulden, hetgeen niets anders wil zeggen, dan dat een hoeveelheid waren, bevattende een bepaald aantal maatschappelijk noodzakelijke arbeidsturen, overeenkomt met een hoeveelheid goud, dat hetzelfde aantal uren maatschappelijk noodzakelijke arbeidstijd bevat. Marx zegt hiervan in "het Kapitaal", deel I blz. 71 (Holl. Uitg.) "geld als waardemaat is de noodzakelijke verschijningsvorm van de innerlijke waardemaat der waren, van den arbeidstijd".

Over de hoeveelheid geld in circulatie.

Allereerst komt de vraag naar voren, waardoor de hoeveelheid geld die kan worden uitgegeven, bepaald wordt. Er vinden dagelijks talrijke gelijktijdige ruiltransacties van waren plaats. Voor deze ruilen, voor zover zij elkander niet opheffen, is een bepaalde hoeveelheid geld nodig. Deze hoeveelheid wordt bepaald door de prijsom van de waren die worden omgezet. Hierbij moet dan tevens rekening worden gehouden met het feit, dat eenzelfde geldstuk meermalen kan circuleeren. De hoeveel-

III

1 k.G. goud kost steeds Fl. 1650 en een gouden tientje bevat steeds ca. 6 gram goud. Terwijl de productiekosten van het goud sinds 1875 zeer zeker door verbeteringen van de techniek verminderd zullen zijn, kost 1 k.G. goud hier nog steeds Fl. 1650. Benvoordigheids halve zal ik aannemen dat 1 gouden tientje, bevattende 6 gr. goud, in 1875 overeenkwam met 6 uren maatschappelijk noodzakelijke arbeid. Dat kon dus toen worden geruild tegen b.v. een tafel, die eveneens 6 uren maatschappelijk noodzakelijke arbeidstijd bevatte en dus in 1875 een prijs droeg van Fl. 10. Door de technische verbeteringen, die de productie van goud onderging, kan men nu 6 gram goud produceren in b.v. 4 uren. Toch blijft de prijs van een gouden tientje Fl. 10. Nu kan men dus een gouden tientje maar ruilen tegen een andere waar die 4 uren maatschappelijk noodzakelijke arbeidstijd bevat. Gemakshalve neem ik thans aan, dat de productiekosten van dezelfde tafel in 1875 gelijk gebleven zijn en dus nog 6 uren maatschappelijk noodzakelijke arbeidstijd bevat. De tafel kan nu dus niet geruild worden tegen Fl. 10 want dat is nu maar 4 uren maatschappelijk noodzakelijke arbeid, maar zal dus nu moeten kosten 10 maal 6 gedeeld door 4 d.w.z. Fl. 15. In 't algemeen kan dus dit worden gezegd, dat de waardeschommelingen die het goud, evenals elke andere waar ondergaat tot uitdrukking komen in de gewijzigde prijzen van de overige goederen.

Dalen de productiekosten van het goud en blijven de productiekosten van de overige goederen gelijk, dan zullen de goederenprijzen in landen met de gouden standaard moeten stijgen.

De vaste prijs die door de Nederlandsche bank is vastgesteld voor goud verleent de gulden een zekere mate van stabiliteit ten opzichte van het buitenland. De stabiliteit van een betaalmiddel is voorwaarde voor het regelmatig functioneeren van het internationale handelsverkeer. Indien het wettige betaalmiddel van eenig land, doordat dat land de gouden standaard heeft verlaten, aan groote prijschommelingen onderhevig is, belemmert het in niet geringe mate het maken van prijsberekeningen, hetgeen, zooda te begrijpen is, niet bevorderlijk kan zijn voor een soepel verloop van handelstransacties.

De schommelingen die de gulden ten opzichte van het buitenland kan ondergaan worden beheerscht door de schulden en vorderingen die Nederland afrekenen met het buitenland moet vereffenen. Zouden b.v. de vorderingen, die Nederland op het buitenland heeft op een gegeven moment de schulden overtreffen, dan zou dit een grotere vraag naar guldens in het buitenland veroorzaken. Deze vraag zou er eventueel toe kunnen leiden dat de gulden boven z'n waarde in goud uitgedrukt betaald zou worden. In plaats van dat het buitenland het verschuldigde bedrag in guldens aan Nederland betaalt, doet het dit nu met goud. Dit goud komt bij de Nederlandsche bank, die het in betaling aanneemt tegen de vaste prijs die ervoor is vastgesteld, waardoor de de schuld is vereffend.

De waarde van het geld

Uit het voorgaande is reeds eenigermate gebleken waardoor in hoofdzaak de stabiliteit van de gulden moet worden bepaald.

Ten opzichte van het buitenland wordt deze bepaald door de betalingsbalans, d.w.z. de som van alle vorderingen en schulden, die Nederland met het buitenland moet verrekenen.

Ten opzichte van het binnenland bepaalt de creditwaardigheid van de staat de stabiliteit van de gulden.

Vooral gedurende een crisis worden de uitgaven van de staat steeds

heid geld, die in circulatie kan zijn, - kan wel is waar niet met behulp van een formule worden uitgerekend, omdat alle factoren, die hierop inwerken niet bekend zijn, - maar toch is wel een zeer bepaald getal, waarvan de grootte een op de ervaring berustende hoeveelheid is.

Daalt de prijs van de waren, hetzij door vermindering van de hoeveelheid waren, hetzij door daling van de prijzen, dan moet de hoeveelheid geld, die in circulatie is, ook verminderen. Stijgen echter de prijzen van de waren of wordt de hoeveelheid geproduceerde waren groter, dan is er een grotere hoeveelheid geld voor de circulatie nodig. Bij gelijkblijvende omloopsnelheid van het geld is de hoeveelheid afhankelijk van de totale prijs van de waren.

Stel dat het geld in circulatie op een gegeven moment is Fl. 1 000 000 terwijl dit volkomen de behoefte dekt. Stijgt nu de hoeveelheid waren en wordt de circulatie van het geld niet vergroot, dan moet dezelfde hoeveelheid guldens dienst doen voor de vergrootte warenomloop. Neem aan dat de prijs van de waren met 20% toeneemt. Dezelfde Fl. 1 000 000 moet nu dienst doen om de vermeerdende behoefte aan circulatiemiddelen te bevredigen. Het gevolg hiervan zal zijn, dat de waarde van die Fl. 1 000 000 met 20% toeneemt. Hier vloeit automatisch uit voort dat de prijzen van de goederen in dezelfde verhouding zullen dalen. Een ander geval is ook mogelijk. Nemen wij nog eens aan dat de hoeveelheid geld in circulatie Fl. 1 000 000 is. Wordt nu de circulatie met 20% vergroot tot Fl. 1 200 000, terwijl de prijs van de waren en de omloopsnelheid van het geld gelijk is gebleven, dan zal deze Fl. 1 200 000 dezelfde diensten bewijzen als vroeger de Fl. 1 000 000, waardoor de waarde van de guldens in dezelfde verhouding zal dalen, hetgeen uiteraard de prijzen van de goederen zal doen stijgen.

Bij bovenstaande voorbeelden is aangenomen, dat het aanmunten van geld niet vrij kan geschieden. Indien de aanmunting vrij is, dan wordt bij een verminderde behoefte aan geld, - door vergroting van de productie of stijgende prijzen, - de hoeveelheid in omloop zijnde geld door het marktmechanisme vergroot, en bij een vermindering van de behoefte aan geld, verkleind.

De gouden standaard.

Als grondslag voor de Nederlandsche munteenheid is bepaald, dat 1 k.G. goud een waarde vertegenwoordigt van Fl. 1650, hetgeen wij zeggen dat het aantal uren maatschappelijk noodzakelijke arbeid, welke nodig zijn om 1 k.G. goud te produceren gelijk is aan een hoeveelheid goederen die hetzelfde aantal maatschappelijk noodzakelijke arbeidsuren bevatten en daardoor een prijs dragen van Fl. 1650.

Sinds 1875 is het gouden tientje, hetwelk oorspronkelijk 6 gram goud bevat, dan ook wettig betaalmiddel. Teneinde de onkosten (slijtage, muntloon enz.) te beperken, welke de circulatie van gouden munten in het dagelijksche verkeer met zich mede zouden brengen, heeft de Nederlandsche bank van de staat de bevoegdheid gekregen tot het uitgeven van bankbiljetten, welke voor 40% door goud moeten zijn gedekt. Uit het bovenstaande blijkt dat de z.g. gouden standaard, welke volgens sommigen moet worden gehandhaafd en volgens anderen moet worden gewijzigd, - dus niets anders wil zeggen, dan dat het gewicht aan goud van een gouden tientje op ca. 6 gram gehandhaafd blijft. Daar de waarde van goud, evenals van alle andere waren aan schommelingen onderhevig is, kan dit nu niet tot uitdrukking komen in de prijs van 1 k.G. goud of in een gouden tientje.

groter en de inkomsten, die perslot van rekening uit de bedrijven moeten komen, steeds kleiner. Dit heeft tot gevolg dat de staat zich steeds dieper in de schuld moet steken, om aan de behoeften van de schatkist te kunnen voldoen. Zoolks alles heeft dit natuurlijk ook zijn grenzen. Om een beroep te kunnen blijven doen op de kapitaalmarkt, moet de regering ervoor zorgen, dat de uitgaven, die zij heeft te doen, binnen bepaalde grenzen blijft. Zou de regering deze grenzen overschrijden en daardoor niet meer aan haar verplichtingen, rentebetaling en aflossing, kunnen voldoen, dan zou een beroep op de kapitaalmarkt tevergeefs zijn. In zoo'n geval is de regering genoodzaakt, of de uitgaven te verminderen, hetgeen dan misschien niet meer mogelijk zal blijken, of een beroep te doen op de Nederlandsche bank, hetgeen hierop neerkomt, dat de Nederlandsche bank de bankbiljettenpers moet laten draaien, om dat de staat uit de moeilijkheden te helpen, waardoor

INFLATIE EN HARE GEVOLGEN

ontstaat, hetgeen het opheffen van de gouden standaard beteekent; er zouden dan meer papieren guldens in circulatie worden gebracht dan nodig is, om aan de behoefte van de warenomzet te voldoen. De goudbasis van het papiergeld zou dan verdwenen zijn. Een bankbiljet van 10 guldens komt dan niet langer overeen met een gewicht van ca. 6 gram goud, de waarde van het geld wordt dan niet meer bepaald door het door de staat vastgestelde gewicht in goud, maar door de hoeveelheid die in circulatie is. De hoeveelheid geld, die dan in circulatie zou moeten zijn wordt dan niet meer door het marktmechanisme geregeld, maar door de behoefte van de schatkist bepaald. Omdat juist in zoo'n periode de behoeften van de schatkist bijna onbeperkt zijn en de kapitalisten er niets voor veel, geld waarvan de waarde geheel en al in de lucht hangt aan de staat te leenen, is het logische gevolg, dat er steeds meer geld in circulatie zal worden gebracht. Hoe meer ervan wordt uitgegeven, hoe minder goederen men ervoor kan kopen.

Welke gevolgen dit heeft voor de arbeidersklasse kan ons bekend zijn uit de tijd van de inflatie in Duitschland. Geld op goudbasis heeft althans in zoverre eenige waardevastheid dat het gewicht in goud van een gouden tientje altijd hetzelfde is. Een arbeider, die Fl. 30 guldens per week verdient heeft dan de zekerheid dat dit bedrag overeenkomt met een vast gewicht aan goud, waaraan een weliswaar wisselend, maar toch een bepaald aantal uren maatschappelijk noodzakelijke arbeidstijd besteed zijn.

Wordt deze goudbasis verlaten en de bankbiljettenpers in werking gesteld, dan heeft hij die zekerheid niet. Wat hij voor zijn weekloon kan kopen hangt af van de hoeveelheid geld die in circulatie is.

De prijzen van de goederen zullen, in papiergeld uitgedrukt, stijgen de overeenkomstig noodzakelijke verhooging van de loonen blijft steeds achter bij de prijsstijging van de goederen.

In goud uitgedrukt, d.w.z. in maatschappelijk noodzakelijke arbeidsuren, ontvangen de arbeiders steeds minder, hetgeen zoolks te begrijpen is voor de fabrikanten een voordeelig zaakje is. Zonder iets te doen wordt daardoor de meerwaarde vergroot en als gevolg hiervan, de rentabiliteit van de bedrijven verbeterd. Het zijn dan ook voornamelijk de fabrikanten, de landbouwers en exporteurs, die op een waardevermindering van de guldens aandringen. Niet alleen, dat daardoor de meerwaarde die uit de arbeiders wordt geperst toeneemt, maar het heeft tegelijkertijd het voordeel, dat de schulden die in de vorm van obligaties e.d. op de bedrijven rusten, verminderen. Want wat is het geval. Een fabrikant heeft b.v. Fl. 1000 geleend en verplicht zich daarbij dit bedrag, verhoogd met rente, na een

jaar terug te betalen. In de loop van dat jaar wordt de gouden standaard opgeheven. De geleende FL. 1000 gulden, vroeger een vast gewicht aan goud vertegenwoordigende, komt nu niet langer hiermede overeen. Het goud, dat men dan voor FL. 1000 gulden kan kopen zal veel minder zijn, naarmate de gulden in waarde is gedaald. In het algemeen komt devaluatie hierop neer, dat de onkosten die een bedrijf heeft in de vorm van huren, rente, loonen van schulden, enz. in goud uitgedrukt dalen, terwijl de opbrengst van de producten, in papiergeld uitgedrukt stijgt. Het gevolg hiervan is dat er een verhoging van de kostprijs, waardoor het vermogen om op de wereldmarkt te concurreren toeneemt.

De waardevermindering van het geld draagt zeker het hare ertoe bij, de verstoorte rentabiliteit van het kapitaal te herstellen. In hoeverre dit voldoende is, is niet te overzien. Zeker is, dat het herstellen van de rentabiliteit gepaard gaat met vergroting van de uitbuiting en onteigening van bepaalde groepen kapitalisten.

Deze uiteenzetting is een poging om ertoe bij te dragen, de experimenten op het gebied van het geldwesen te kunnen volgen.

P.I.C.

PERSDIENST VAN DE GROEP VAN
INTERNATIONALE COMMUNISTEN

Deze persdienst verschijnt minstens éénmaal per maand.
Stuur ons uw vrijwillige bijdrage.

DOELSTELLING:

De ontwikkeling van het kapitalisme voert tot steeds heviger crisissen, welke in steeds groter verhouding en telkens diepere ontwrichting van het productieapparaat hun uitdrukking vinden, waardoor miljoenen arbeiders buiten de productie staan en aan de uit-hongering zijn prijsgegeven.

De toenemende verarming en de steeds groeiende onzekerheid van bestaan dwingen de arbeidersklasse den strijd voor de communistische productiewijze aan te binden. De groepen van Internationale Communisten wijzen de arbeiders in dezen strijd op het beheer en de leiding van productie en distributie volgens algemeen geldende, maatschappelijke regels ZELF ter hand te nemen, om zoo DE ASSOCIATIE VAN VRIJE EN GELIJKE PRODUCTENTEN te verwesenlijken.

De groepen van Internationale Communisten zien den wezenlijken vooruitgang der arbeidersbeweging in de ontwikkeling van het zelfbewustzijn der arbeiders. Daarom plaatsen ze zich tegenover de liberale politiek van de parlementaire partijen en van de vakbeweging en stellen de leuze:

ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN!
DE PRODUCTIE IN HAN-
DEN VAN DE BEDRIJFS-
ORGANISATIES!

Zevende Jaargang No: 5.
April 1934 No: 1.

STELLINGEN over het BOLSJEWISME.

I. De beteekenis van het bolsjewisme.

1. De Sowjet-economie en de Sowjet-staat vormen een afgerond geheel dat aan het bolsjewisme een directe maatschappelijke beteekenis heeft verleend. De bolsjewistische beweging heeft zich met de 3e internationale langs internationale weg een werktuig verschaft, dat dient om de arbeidersbeweging te besturen en te beïnvloeden. Het bolsjewisme heeft zijn theoretische en tactische richtlijnen in het "Leninisme" vastgelegd. Is de bolsjewistische theorie nu voor het tijdperk van het imperialisme en de proletarische revolutie het pasklaar gemaakte Marxisme, zooals Stalin zegt; is het dus ook de spil van de internationale revolutionaire klassebeweging van het proletariaat?

2. Het bolsjewisme heeft zijn gunstige internationale reputatie in de proletarische klassebeweging gekregen, ten eerste door zijn consequente politiek van de internationale revolutionaire strijd tegen de wereldoorlog 1914 - 1918, ten tweede door de Russische revolutie van 1917. Zijn wereldhistorische beteekenis is daarin gelegen, dat het onder de steeds consequente leiding van Lenin altijd de actuele problemen van de Russische revolutie heeft begrepen; terwijl het zich met de bolsjewistische partij een werktuig heeft verschaft, waarmee het die problemen praktisch op kan lossen. De aanpassing van het bolsjewisme aan de vraagstukken die de revolutie stelde, die door een twintigjarige, moeizame en rechtlijnige ontwikkeling ontstond, werd met behulp van het inzicht in de fundamentele klassevraagstukken van de revolutie bereikt.

3. De vraag, of het met succes vervullen van zijn eigen taak het bolsjewisme in staat stelt en het recht geeft om theoretisch en tactisch en organisatorisch de internationale proletarische revolutie te